

музичного потоку, наявності навичок підбору відповідного музичного репертуару та складання «музичного режиму учбового дня», урахування особливостей та умов процесу педагогічної взаємодії, динаміки розумової працездатності її суб'єктів (валеогеного режиму).

Наталія Буць,

аспірант Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (м. Полтава)

ВПЛИВ ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Найважливішою вимогою сьогодення є піднесення ролі вищої педагогічної освіти як одного з чинників прискорення соціального розвитку суспільства. Одним із завдань вищої школи є формування інтелігенції нашого суспільства. Від того, як вона буде вирішувати це завдання, у значній мірі залежить рівень духовної культури країни.

Молодший шкільний вік характеризується радикальною зміною місця дитини в системі суспільної взаємодії. Провідною в цей час є навчальна діяльність, під час якої інтенсивно формується мислення як відтворення змісту різних форм суспільної свідомості. Сукупність знань та переконань вчителя початкових класів, його моральних позицій та естетичних поглядів, загальний рівень культури визначає готовність сформувати у школярів правильне сприйняття навколишньої дійсності, культури мислення, систем цінностей.

Якщо в людині не розбуджені почуття, вона не в змозі перебудувати світ за законами гармонії та краси. Тому вчитель початкових класів повинен грамотно розбиратися в явищах художнього життя, знати основи мистецтв і методику вирішення духовних завдань засобами мистецтва. Формування загальної культури вчителя повинно стати однією з провідних цілей у системі підготовки студентської молоді в педагогічних навчальних закладах.

До числа найважливіх засобів формування загальної культури особистості майбутнього спеціаліста належить музичне мистецтво. Воно здатне з найбільшою силою здійснювати естетичний та гуманістичний вплив на духовний розвиток особистості. Як специфічна форма суспільної свідомості, що в концентрованому вигляді відображає цінності минулого і сучасного, музика узагальнює багатомірний людський досвід духовно-емоційного відношення до світу і допомагає людині глибше пізнати себе, свій внутрішній світ.

Музичне мистецтво як ніщо інше здатне найбільш ефективно сформувати загальнокультурний рівень, відточувати естетичні смаки та ідеали студентської молоді, стимулювати її творчий потенціал, таким чином виховати готовність майбутнього вчителя початкових класів до роботи у загальноосвітній школі.

Вплив музики на людину, її роль у духовному житті особистості та суспільства є комплексною проблемою. Музичне мистецтво пройшло багатомірний шлях свого розвитку, і досягло високого мистецького рівня. Це був тривалий період становлення і професіоналізації музичного мистецтва, зародження і визрівання його основних жанрів. Музичне мистецтво є важливою складовою частиною духовної куль-

тури народу. Найвищі здобутки вітчизняної музичної культури пов'язані з хоровою творчістю і хоровим виконавством.

Позначений справжньою емоційністю, сповнений теплого почуття і глибоких переживань, хоровий спів сильно діяв на людські душі й безпосередністю живого звучання успішно конкурує з інструментальною музикою і в наш час.

Сьогодні явно недооцінюються можливості хорової культури, що століттями накопичувала у собі духовні цінності. Між тим, при певній її переорієнтації на молодіжне середовище та збільшення долі хорового співу у музичному обиході можна досягти істотних результатів у вихованні смаків слухацької аудиторії. Оволодівати музичним мистецтвом - це складне завдання, яке потребує різноманітних форм і методів при опануванні ним. Завдання і розуміння музики, уміння використати її в педагогічній та виховній роботі з учнями, потребує від кожного студента глибоких знань предмета, і свідомого сприйняття музичного мистецтва.

Слід зазначити, що важливим є знайомство з хоровим мистецтвом студентів, які обрали собі професію не пов'язану з музикою. А відтак і виховання музичного смаку в них - один з найважливіших розділів загальнокультурної підготовки спеціаліста в педагогічному навчальному закладі.

Ефективним засобом формування процесуального компоненту готовності майбутнього вчителя початкових класів до використання творів хорової музики, як народної та академічної, у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи є: залучення студентської молоді до роботи у самодіяльних хорових колективах, участь студентських хорових колективів у культурно-просвітницькій діяльності країни та за її межами, відвідування філармонічних концертів, вивчення студентами історії та теоретичних основ розвитку хорового мистецтва у музичній культурі України.

Досвід використання хорової музики у формуванні особистості майбутнього вчителя початкових класів накопичено у діяльності колективів, що функціонують у Полтавському державному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка: українського народного хору «Калина», якому у 2004 році виповнилося 25-років з дня заснування, під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України, професора Григорія Семеновича Левченка і камерного хору імені П. Лиманського. Першочерговим завданням яких є виховання, не музиканта, а «Людини».

Наталія Химера,

завідуюча навчально-методичним кабінетом зарубіжної літератури, викладачка кафедри педагогічної майстерності Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, здобувачка відділу творчості і практики педагогічної майстерності Інституту педагогіки і психології професійної освіти АПН України (м. Біла Церква)

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ В МІЖКУРСОВИЙ ПЕРІОД

Стрімкий розвиток всіх життєвих сфер сьогодні вимагає кардинальних змін в усіх ланках освіти, зокрема в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Створення і функціонування системи підвищення кваліфікації органічно пов'язане